

Իսկ երբ նստած ամուսնոյդ հետ խօսակցում ես քո տան մէջ,
Հէ՞ր վերայս, հէ՞ր կրում ես օտարին սէր սրտիդ մէջ,
Երբեք ինչո՞ւ մարմնովդ ՚ի տան, հոգիդ պանդոկն ես թողած,
Եղուի՞դ հաւաքայ ամուսինդ, թէ՛ քո սրտին, զոր օտարին ես տուած:
Եղբայր, ես քո հոգւոյն մատաղ, թէ՛ սրտովդ չեմ խաբուած,
Վանք, Լբեղայ դու խոսելով՝ բնութեան օրէնքն ես յարգած:
Երբ դու մի օր արժանանաս լոյս անթառամ պսակին,
Իարեխօս լեր վասն մեղաց Սաղմոսերգու ՍԱԿԱՐԻՆ:

Ի Ղ Զ Պ Ս Ն Դ Խ Տ Ի Ն

Պանդուխտ հէք մանկին
Ի տխուր դաշտին
Հեծէ տխրագին:

Երբ դողդոջ լուսնակ ՚ի կապոյտ յեթեր
Վառէր եւ փայլէր իւր արծաթ շողեր,
Երբ ծաղիկն ՚ի ցօղ ժպտէր խնդագին
Եւ դաշտն եւ դաշար ՚ի զուարթ հողմոյն
Ճածանէր սիրուն զերթ ալիք ծովուն:
Կայի տխրագին ՚ի տեսիլ համբուն
Շքեղ բնութեան բիւր աղբի գեղոյն,
Բայց չէր հայրենեացս այս դաշտ այս երկինք
Ո՛չ տատեղք, արեւ, ոչ մարդ ու գետինք
Ո՛չ վճիտ աղբերք ոչ սրայծառ վտակք
Ո՛չ կակաչ քներբուկ ոչ վարդ մանիշակ:
Ո՛չ թռչնիկ ՚ի թռի ճուղէր մեղմիկ
Ի յառաւօտու իւր օրհներդ քաղցրիկ,
Չը հնէր զեփուռ ոչ սիւք հայրենեացս
Տխուր էր այս դաշտ տխուր ՚ի փառաց:
Ի տխուր դաշտիս խելառ ու մոլոր
Զերթ մի բունաւեր թռչնիկ մի անձար
Բոկ ու հոլանի զուրկ յիմ փառքերէն
Յուղէի լալեօք սար ու ձոր ամեն,
Խնդրէի անձկով մի սիրուն թռչնակ
Որ տանէր յետին հրաժեշտս իմ եղբարց:
Ե՛յն ինչ պի՛շ յերկինս պի՛շ ՚ի ծերպս ՚ի յոստս
Յուղէի այսպէս ես ցաւօք լալեօք
Խօսեցաւ հոգւոյս լուսնակն ՚ի յերկնից
Զարթեան դաշտք բլուրք լուսնակին շողից.
Շարժեցաւ հոգիս թրթռաց իմ սրտիկ
Զերմացաւ արիւնս զուարթացաւ աչքունքս:

Յայս անակնկալ դէպք հիանալ
 Յայս նոր կիրս անկեալ սիրտ իմ հալ ու մաշ,
 Լսէի դոպցես ձայն իմն անմոռնչ
 Որ խօսէր ընդ իա բայց լուռ անջըշունչ:
 Դալկացած անկայ 'ի գուճս անյարիր
 Եւ դող և տաքնապ կալու զիս յերեր,
 Զի լուսնակին շող սրտիս թափանցեր
 Եւ առ իմ հոգիս այսպէս բարբառէր:

ԼՈՒՍՆԱԿՆ

Օ ի՞նչ, խիղախ մանկիկ յայս տխուր վայրիս,
 Որոնես արդեօք լուսով լուսնակիս,
 Պիշ ծերպս 'ի մորիս պիշ 'ի ծառոց յոստս
 Պիշ յերկինս յերկիր եւ աստանդ պշտուս:
 Ի՞նչ վիժակք աղի կայլակեն յաչայդ
 Յայս ապառաժուտ յայս վայր տխրամած.
 Մատաղ է արեւդ մատաղ ես տիօք
 Գլթա՛ս ո՛հ կենացդ, պանդուխտ ես անոր:
 Եւ դոյն մանկութիւն է քեզ անողոր
 Թշնամի կենացդ անսիրձ եւ անտոկ,
 Գիտեմ՝ վայր օտար դառն է հէգ սրտի
 Այլ այդ քո լալիք զի՞նչ է ո՛վ մանկիկ:

ՄԱՆԿԻԿՆ

Ե՛րս սիրուն լուսնակ, լուսնակ դու սիրուն
 Ի բարձանց երկնից որ հսկես անքուն,
 Լալիքս դքեզ, ո՛հ, շարժեցի՛ն 'ի գութ
 Թէ դու միշտ խօսիս 'ի դաշտիս յանքոյթ:
 Ես խնդրեմ լուսնակ, մի սիրուն թռչնակ
 Զի տարցէ իմ մօրս իմ լաց հեկեկանք,
 Դէտակն յուսալիր աստ անդ ակնապիշ
 Պիշ 'ի ծառս 'ի ծերպս անթարթ կամ 'ի պիշ:
 Չիք ո՛հ, ոչ ծիծառն, ոչ պղտուլ գողտրիկ
 Սարեակն արդ ննջէ ճնճղուկն 'ի բունիկ
 Չեն ինձ ձեռքնտու ո՛հ չեն այսպիկ:

ԼՈՒՍՆԱԿ

Հէք թշուառ մանկիկ շարժիմ ես 'ի գութ
 Քեզ՝ որ 'ի դաշտիս հեծես սրտաթունդ.
 Ասա՛քոց ցաւերդ տանիմ ես քո մօրդ
 Երբ 'ի լուրջ կամար ժպտիմ հայրենեաց:
 Քաղցր է ինձ մանկիկ, այն վայր ցանկալի
 Ուր խայտայ բնութիւն 'ի գեղ փարեկի,
 Երբ գայ անդ դարուն, սարն ու ձոր ծաղկի
 Ի կասոյտ կանանչ 'ի գոյն ծիրանի:

Եւ վճիտ աղբերք յորդեն պաղպաղունք
Կարկաջեալ սուրան պայտակեալ վագեն
Եւ յիրեար խառնին գեղահոտ առուք .
Հովին առ ողբերք նստեալ ծծէ սիւք ,
Երգէ 'ի սրինգ զիւր քաղցր պէլութք ,

Գառն , ուլ և նախիրք մայեն բառաչեն
Խայտան եւ անիոյթ վագեն ոստոտեն
Մերթ զեղուն 'ի ստեանց անոյշ կաթ ծծեն
Մերթ 'ի վարժ քրմաց շիւղիկ մի կորզեն :

Երբ անդ արուսեակն ծագէ զիւր նըշոյլ
Ի ծառոց միջի թռչունք հոյլ 'ի հոյլ
Զարթնուն ոստոտեն երգեն ներգաշնակ
Զարթնու եւ ժամհարն հարկանէ զկոշնակ
Կոչէ ըղմարդիկ օրհնել համարձակ
Ըզ Տէրն արարիչ եւ խնամօղն Աստուած ,
Սար ու ձոր ամեն 'ի ձայն օրհնութեանց
Թնդան որոտան հնչեն արձագանք ,
Այլ քեզ՝ հէգ մանկիկ զի՞նչ այս բախտ դժխեմ
Որ 'ի հայրենեացդ զքեզ տարագէմ
Արկ 'ի վայրս օտար , եւ փառաց քո զուք
Մերկացաւ 'ի քէն արար զքեզ անշութք ,

ՄԱՆԿԻԿ

Սանուկ էի ես , ս'հ մանուկ անխորձ
Հոգիս բորբոքէր աչքս փայլէր 'ի բոց
Վաղէի 'ի դաշտ , սար եւ ձոր ամեն
Գողցես ընդ ոտիւքս խայտան եւ ծափեն
Մանկունք համառիք ակնածին յինէն
Եւ յամեն ուրեք ընդիս վազվազեն .
Օր մի երբ բնութիւն տխուր էր մթին
Չը ժպտէր երկինք ոչ աստեղք լուսին ,
Ասացի իմ մօրս մնաս դու բարեաւ
Ես 'ի հունձ երթամ 'ի յօտար աշխարհ .
Երթամ ես քաղել ծաղիկնս կենսաբոյր
Նաղելի գլխոյդ հիւսել պտակ խոյր :

Ըռի զիմ մախաղ առի եւ մանգաղ
Սորէ քարերէ անցայ անյապաղ .
Հասի ես մի դաշտ ուր փուշն եւ ծաղիկ
Մխասին աճէր , աճէր տալը ծաղիկ ,
Ասացի ես ինձ , աստ առնում դադար
Աստ քաղեմ ծաղիկ 'ի վայրաց օտար ,
Մերկացայ մախաղս պարգեցի մանգաղս
Ի փշոց միջի փունջ կապել ծաղիկանց ,
Ըրդ սիրով քաղեմ ծաղիկն 'ի փշոց

Բայց փուշք անինաց ծակեն զիմ՝ ձեռք ոտս ,
Թէ սիրես լուսնակ , զԱստուածն արարիչ
Ազէ՛ տար դու մօրս տար իմ՝ ցաւոյ ճիչ
Ասա թէ թշուառ մանկիկդ տարագիր
Մաշէ զիւր կենաց օրերն բազմաբիրտ ,
Ոչ զուարթ գարունը չը տան անդ բարեւ
Չը ժպտին անդ մէջ աստեղք եւ արեւ
Կարօտովդ տապիմ այսպէս օրն ՚ի բուն
Ասա՛ թող ՚ի լաց նստի իւր սրգւոյն :
Մինչ ես պատմէի ցաւերս փշուազին
Թուի թուի սեւ ամոլ մի պատեց բղուսին
Ի մեայլ դաշտին միացի միայնիկ
Ի մութ խաւարի կացի լուռ մեծիկ :

յԵՐԱՍԱՊԷՏ .
1872 () 4 ԴԵՍԵՄԲԵՐ 15 :

ԸՆԴ . ԺԱՆՎԱՐ . ԳՐ .
ՅԱՐԻՆԻՆ ՍԵՆՏԵՄԲԵՐ 15 ԿՆՅԷ :

ԵՐԱՍԱՊԷՏԻ ՄԱՐԿԵՐ

Յունիս 30 ին , Սողամնեան աաճարի շինութեան տեսուչ Գուարթէթ Պէյը , Դամասկոսի կուսակալէն հեռագիր մը ստանալով տեղւոյս կառավարութեան փոխանորդ կարգուեցաւ , եւ այն օրուէն նէն Վ սեմ . Սուբանա Փաշան պաշտօնէ դադրեցաւ , եւ մնաց 9 ին տեղէս մեկնելով , 13 ին Էւտորիոյ շոգենաւով դէպ ՚ի Վ . Պօլիս ուղեւորեցաւ , առանց պաշտօնի :

Էմայս 6 ին Էւտորիոյ եւ Հունգարիայ Վ եհ . Կայսեր ծննդեան տարեդարձի պատճառաւ տեղւոյս Ֆրանչիսկեան միաբանութիւնը Վ . Պերեզմանի վրոյ պատարագ մատուցին հանդերձ թէտէ իւմով (մասնաւոր աղօթք) յիշեալ Վ եհ . Կայսեր կենաց համար . ուր ներկայ էին Էւտորիոյ ընդհանուր հիւպատոս կոմս Գապօկայ , եւ փոխ հիւպատոս ասպետ . Յ . Փաքալը , նոյնպէս բրիտանեաց հը պատակը : — Եւ այն օրը Էւտորիայի ընհ Հրէայք իրենց նոր սինակոպիս մէջ (ուրուն շինութիւնը տաան տարի տեւեց եւ այս ամիս լրացաւ) մեծ հանդէս կատա

րեցին , ուր ներկայ էին վերայիշեալ հիւ պատոյք մի բանի բրիտանեայք եւ մեծ ամիրա շրէյց : Սէկ կողմէն վարժաւ տան աշակերտք սրտաշարժ կերպէին , միւս կողմէն 90 տարեկան դահանայ մը իբր նոր Սամուէլ , խորանին առջեւ կեցած դողդոջուն ձեռքերը բարձրա ցուցած յիշեալ վեհ . Կայսեր կենաց բաւ բեմադրութիւններ կրնէր : Հանդէսը մէկուկէս ժամ տեւեց () Գոստափառ Սուլթանին կենաց բարեմադրութիւն վերջացաւ :

Էմայս 22 ին Վ . Պօլսոյ Հրէայ նախկին խախտմագրուի Երաքիր (Քրեսիատ .) Կէրօն էֆէնտին քաղաքս հասաւ , ուրուն դիմաւորելու գացած էին տեղւոյս հրէայ մեծ բազմութիւն եւ կառավարութեան կողմէն ձիաւոր զօրքեր : Կը պատմեն թէ յիշեալ խամամը անգամ մի Էրդիանուպօլսէն Վ . Պօլիս երթալու ժամանակ ճանապարհին մեծ փոթորկի մը կը հանդիպի , եւ կ'ուխտէ , որ 60 տարեկան եղած տուն գայ Եւրասպէմ բնակի . եւ ճիշդ Երուսաղէմ մտած օրը 60 տարին կը լրանայ եւ զեր :